

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, כ"ח בתשרי התשע"ד
2 באוקטובר 2013

ה"ש 7/20

מר ג'מאל זוהיר אגבאריה

המבקש :

בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות),
התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הרשויות המקומיות)

החלטה

1. המבקש מעוניין להתמודד בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות לתפקיד ראש המועצה המקומית מעלה עירון. נוכח הוראות הדין, כפי שיפורט להלן, המבקש מנוע מלהתמודד על משרה ציבורית זאת, כל עוד לא ניתנה החלטה על ידי יושב ראש וועדת הבחירות המרכזית כי בעבירה בגינה הורשע לא דבק קלון. מכאן הבקשה שלפניי.
2. המבקש, עורך דין במקצועו, הורשע על פי הודאתו ביום 20.12.2011 בעבירות של השתתפות בהתקהלות אסורה (עבירה על פי סעיף 151 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), ותקיפת שוטר במילוי תפקידו (עבירה על פי סעיף 273 לחוק העונשין) (ת"פ 2959-12-09 (שלום-חדרה) השופטת פ' ארגמן). על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.11.2009, הגיעו כוחות משטרה לכפר מושריפה על למנת לבצע צו הריסה מנהלי שהוצא כדין כנגד מבנה בכפר. בעת זו, החלה התקהלות אסורה במקום, בה לקח חלק המבקש ונאשם נוסף. המבקש והנאשם הנוסף סירבו להתפנות מהמקום למרות הוראת קצין משטרה בדבר. בעקבות כך, תקף המבקש שוטר, התנפל עליו ודחפו, וחבט בו בפלג גופו העליון באזור הפנים.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax :

3. גזר הדין ניתן ביום 15.3.2012, ועל המבקש נגזרו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי של שמונה חודשים, קנס בסך 5,000 ש"ח, ופיצוי לשוטר בסך 500 ש"ח. עוד יש לציין כי המבקש הגיש ערעור על ההחלטה להרשיעו, אשר נדחה על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה (ע"פ 42304-04-12, השופטים ר' שפירא, ע' גרשון ו-א' קיסרי).

4. בבקשה, טוען המבקש כי לא דבק קלון בעבירות בהן הורשע. זאת, בהתבסס על העובדה כי לשוטר לא נגרם נזק פיזי; המבקש הוא אדם נורמטיבי; זוהי הרשעתו היחידה ואין לו כל עבר פלילי; הוא הביע חרטה על מעשיו.

5. ביקשתי את עמדת היועץ המשפטי לממשלה לבקשה. בעמדתו, נכתב כי בעבירה בה הורשע המבקש דבק קלון. זאת, נוכח העובדה כי "אלימות כלפי שוטר, על אחת כמה וכמה כשזו ננקטת בשעה שהשוטר ממלא את תפקידו, מלמדת על זלזול בוטה בשלטון החוק ובמשרתי ציבור" (סעיף 25 לעמדה).

המסגרת הנורמטיבית

6. סעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות, קובע את הזכות להיבחר. סעיף 7(ב) מגביל זכות זו. הסעיף קובע כי פסק דין חלוט אשר גזר על פלוני מאסר בפועל מעל שלושה חודשים, וטרם עברו שבע שנים מיום סיום ריצוי העונש, מעמיד "חזקת קלון", הניתנת לסתירה בהחלטה של יושב ראש ועדת הבחירות.

7. קלון הוא מושג חמקמק. החוק נמנע מלהגדירו. "קשה לתחום במדויק את גבולותיו של הקלון, שכן הוא מאותם מושגים שקל יותר לזהותם מאשר להגדירם באופן חד" (החלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות השופט א' דובינשטיין מיום 30.1.2013).

8. הפרשנות המקובלת למושג קלון היא עבירה אשר מלבד הפגם הפנימי הגלום בה מעצם הגדרתה כעבירה, היא טומנת בחובה "מטען מוסרי-ערכי שלילי, בבחינת דופי מוסרי, הניזון מתפיסות ערכיות ואמות מידה מוסריות הרווחות בחברה" (בג"ץ 11243/02 פייגלין נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד נז(4) 145, 162 (2003)).

9. אין בהגדרה זו כשלעצמה כדי לעזור לענייננו. נזכיר, עסקינן בקלון שאמור למנוע ממועמד להתמודד בבחירות. שלילת זכות יסוד חוקתית זו (סעיף 6 לחוק-יסוד:

עמוד 2 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

הכנסת), שמגולמת בה גם פגיעה בזכות החוקתית לבחור (סעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת), צריכה להיעשות במשורה ורק בנסיבות מתאימות (ראו: ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מב(4) 177, 185-186 (1988); פרשת פייגלין).

10. קביעה כי בעבירה דבק קלון, צריכה להתבסס על הנסיבות הקונקרטיות, אופי העבירות שנעברו, יחד עם התכלית לשמה מתבקשת קביעת הקלון (ראו: רות גביזון "עבירה שיש עימה קלון כפסול לכהונה ציבורית" משפטים א' 176 (1968); עש"מ 4123/95 אוחיון נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 494, 498 (1981)). כאשר עסקינן בקלון לשם קביעה אם מועמד רשאי אם לא להתמודד בבחירות לתפקיד ציבורי, יש לבחון האם העבירה שנעברה ובגינה המועמד הורשע, תפגע ביכולתו של המועמד למלא תפקיד ציבורי עקב הפגם המוסרי שדבק בו, וכמו כן האם מועמדותו תפגע באינטרס הציבורי של אמון הציבור וטוהר השירות הציבורי (ראו: בג"ץ 5853/07 אמונה נ' ראש הממשלה, פ"ד סב(3) 445, 459-460 (6.12.2007); עש"מ 4123/95 אור נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 184 (1996); תב"כ 3/01 פלאטו שרון, פ"ד נו(5) 14, 19, השופט מ' חשין).

דיון והכרעה

11. על המבקש נגזר עונש מאסר בפועל של ארבעה חודשים. טרם עברו 7 שנים מיום שסיים לרצות את עונש המאסר, ולפיכך עומד הוא בחזקת הקלון הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות.

12. השאלה שעומדת לבחינה כאן היא האם בעבירות בהן הורשע המבקש קיים מטען שלילי אשר מעמיד קלון, והאם אמון הציבור ויכולתו של המבקש לבצע תפקיד ציבורי ייפגעו באם ייבחר לכהונה של ראש מועצה.

13. המבקש תקף שוטר. נקיטה באלימות כלפי איש חוק, במיוחד שעה שפועל האחרון במסגרת תפקידו לשם ביצוע צו של רשות מנהלית, היא מעשה חמור לכשעצמה (ראו: רע"פ 9/08 חוסרי נ' מדינת ישראל (7.1.200)). תקיפת שוטר על ידי אדם המבקש לכהן כראש מועצה היא מעשה חמור שבעתיים. בעבירה מעין זו גלום מטען שלילי כבד, ואין לאפשר לאדם אשר פעל באלימות נגד עובד ציבור, למלא באותה מערכת תפקיד ממלכתי בכיר כדוגמת חבר או ראש מועצה.

14. אמנם, ניתן לזקוף לזכותו של המבקש את העובדה כי זוהי הרשעתו היחידה, ונסיבות נוספות שפורטו לעיל. אולם, מדובר בעבירה חמורה במיוחד בנסיבות אלה, ולפיכך אין בהם כדי לשנות את החלטתי.

15. אשר על כן, ומכל האמור לעיל, בעבירות בהן הורשע המבקש דבק קלון. לאור זאת, אין הוא זכאי להתמודד בבחירות במועצה המקומית מעלה עירון.

ניתנה היום, כ"ח בתשרי התשע"ד (2.10.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20